

STŘEDOEVROPSKÁ INSPIRACE, z.s.

Gotthardská 25/7
Praha 6 - 160 00

NÁVRH ZMĚNY ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Cílem pozměňovacího návrhu

je provést v § 2, odst. 2 zákona 561/2004 Sb. (dále jen školský zákon) takové změny, které odpovídají potřebám současnosti, pomohou lépe naplnit úkol systému vzdělávání v ČR jako veřejné služby, posílí úlohu škol jako nejvlivnější, nejuniverzálnější a nejsystematičtější integrující instituci ve společnosti této země.

Změna první:

Nová úprava navrhuje, aby žáci byli vedeni k plnění občanských a společenských povinností.

Proč?

K postupnému všestrannému zrání lidské osobnosti patří vědomí, že s právem je vždy spjata také povinnost, stejně jako se svobodou odpovědnost. Vést k plnění společenských povinností znamená učít člověka od dětství pozitivně přijímat jednotlivé sociální role jako výzvu a úkol, při jehož zvládnutí podle individuálních možností naplňujeme svůj osobní, profesní, společenský i občanský život.

Změna druhá:

Odlišuje se úroveň dosaženého cíle u světových a evropských kulturních hodnot a tradic.

Proč je to důležité?

V dosavadním textu se v obou případech stanovuje cíl "poznat", tedy pouze získat informace o něčem. Domníváme se, že je to v pořádku se světovými kulturami, abychom si byli vědomi různorodosti světových kultur a respektovali je. Zcela jiné je to však s naší vlastní evropskou kulturou, za jejíž uchování neseme odpovědnost. Proto je důležité její hodnoty a tradice pochopit a osvojit si jako pozitivní sílu, která naši společnost spojuje a nese dál. V pozměňovacím návrhu se také hovoří o pramenech evropské kultury: antika, křesťanství a humanismus.

K odkazu antiky patří důvěra v rozumové poznání světa, trvalá přítomnost mravních principů, důraz na estetický rozměr života, vědomí spoluodpovědnosti občanů za stát a státní zřízení, přesné vymezení role práva jako stálého usilování o spravedlnost. Také požadavek, aby právní normy nebyly v rozporu s rozumnou praxí, ani s vyššími mravními principy.

K odkazu křesťanství patří, spolu s klíčovým Desaterem přijatým z judaismu, sociální citlivost a ochota pomáhat oslabeným, důsledné respektování lidské důstojnosti, poskytování šance k nápravě chyb, schopnost odpouštět. Patří tam i zásadní přitakávání životu a pozitivním lidským citům a z toho plynoucí snaha o konstruktivní a mírové řešení konfliktů.

Humanismus v několika dějinných etapách spojuje odkaz antiky a křesťanství a postupně stanovuje odpovědi na tři základní otázky: v čem jsme si rovni, v čem je třeba zachovat svobodu a v jakých oblastech máme být solidární.

Nina Nováková